

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (M. Țurcan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, V. Cotorobai, M. Anton)

ÎNCHEIERE

28 noiembrie 2018

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ohrimenco Natalia și
Ohrimenco Natalia Alexandr,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia
Ohrimenco împotriva Preturii sectorului Botanica, mun. Chișinău, intervenient
accesoriu Ohrimenco Natalia Alexandr, privind anularea actului administrativ,
obligarea acordării compensației,

împotriva deciziei din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 12 iulie 2017, Natalia Ohrimenco a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Preturii sectorului Botanica, mun. Chișinău, solicitând anularea hotărârii
Preturii sectorului Botanica, mun. Chișinău din 22 martie 2017 privind refuzul de a
acorda compensație pentru consumul energiei termice în mărime de 40% pentru
sezonul de încălzire a.2016 – 2017 și obligarea Preturii sectorului Botanica, mun.
Chișinău de adoptare a hotărârii noi privind acordarea compensării.

Prin încheierea protocolară din 12 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău,
sediul Central a fost admisă cererea reclamantei privind atragerea în proces în
calitate de intervenient accesoriu de partea reclamantei a fiicei sale Ohrimenco
Natalia Alexandr (f.d. 50).

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, conform deciziei Consiliului
municipal Chișinău, toți locuitorii orașului a căror venit lunar este mai mic de 2500
lei pentru fiecare membru al familiei, au dreptul la compensare în mărime de 40%
din plata pentru furnizarea energiei termice și apei calde în perioada sezonului de
încălzire a.2016 – 2017. A depus la Pretura sectorului Botanica, mun. Chișinău,
prin intermediul ÎMGFL nr.5, cererea și toate actele necesare, care confirmă
dreptul de a beneficia de compensare. Prin scrisoarea nr.03-26/129 din 05 aprilie
2017, semnată de Prepelița Boris, i s-a comunicat despre refuzul în acordarea

compensării în mărime de 40%, din motivul că nu a prezentat certificatul privind mărimea salariului pentru anul precedent pe numele fiicei sale.

Consideră că refuzul Preturii sectorului Botanica, mun. Chișinău este ilegal, neîntemeiat și care încalcă grav dreptul ei la compensare, deoarece familia sa este social-vulnerabilă, din care motiv a contestat acest refuz cu o plângere adresată Pretorului sectorului Botanica, mun. Chișinău, Călugăreanu T. A primit răspunsul de la Prepeleța B. prin care i s-a comunicat despre refuzul de acordare a compensării în mărime de 40 % pentru energie termică, fiind indicat un alt motiv al refuzului și anume neprezentarea actului care ar confirma că fiica reclamantei are statut de șomer.

Consideră că și acest motiv al refuzului este nelegitim, așa cum potrivit Legii nr.102 din 13.03.2003 privind ocuparea forței de muncă și protecția socială persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, șomer este persoana care caută activ un loc de muncă și este disponibilă să înceapă lucrul, iar fiica sa nu-și poate căuta un loc de muncă și nu poate să înceapă lucrul fiindcă are grijă de reclamantă, care este invalid de gradul I și necesită îngrijire permanentă din partea altei persoane.

Prin hotărârea din 01 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Ohrimenco.

S-a anulat hotărârea Preturii sectorului Botanica, mun. Chișinău din 22 martie 2017 prin care i s-a refuzat Nataliei Ohrimenco acordarea compensației în mărime de 40% pentru agentul termic pentru sezonul de încălzire a.2016 – 2017.

S-a obligat Pretura sectorului Botanica, mun. Chișinău să adopte o nouă hotărâre, prin care să acorde Nataliei Ohrimenco compensație în mărime de 40% pentru agentul termic pentru sezonul de încălzire a.2016 – 2017.

Prin decizia din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Pretura sectorului Botanica, mun. Chișinău, s-a casat hotărârea din 01 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central și s-a pronunțat o hotărâre nouă prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Ohrimenco împotriva Preturii sectorului Botanica, mun. Chișinău privind anularea actului administrativ, obligarea acordării compensației.

Pentru a decide astfel, instanța de apel, cu referire la circumstanțele cauzei, a concluzionat că drepturile Nataliei Ohrimenco nu au fost lezate prin hotărârea Comisiei Preturii sectorului Botanica, mun. Chișinău din 20 martie 2017, cu privire la acordarea compensațiilor persoanelor defavorizate. Natalia Ohrimenco urma să îndeplinească condițiile necesare pentru a beneficia de compensația în mărime de 40% pentru agentul termic, și anume urma să prezinte la dosar certificatul despre salariul fiicei Natalia Ohrimenco sau certificatul privind dobândirea statutului de șomer. Concluzia primei instanțe precum că Natalia Ohrimenco este scutită de obligația de a prezenta un certificat de salariu, deoarece nu activează în câmpul muncii și nu are nici statut de șomer invocând prevederile art.80 alin.(1) Codul familiei, este eronată or, prevederile normei citate nu scutesc persoana de a fi angajată în câmpul muncii, de a-și ajuta material și de a-și îngriji părintele inapt de muncă.

La data de 03 octombrie 2018 reclamanta Natalia Ohrimenco și intervenientul accesoriu Ohrimenco Natalia Alexandr, au declarat recurs împotriva deciziei din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia cu menținerea hotărârii din 01 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

În motivarea recursului au indicat dezacordul cu soluția instanței de apel și au redat circumstanțele de fapt indicate pe parcursul examinării cauzei, menționând că decizia din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău este ilegală, neîntemeiată așa cum nu corespunde circumstanțelor de fapt și de drept al litigiului, și a fost emisă cu încălcarea normelor de drept materiale și procesuale.

În conformitate cu art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 23 iunie 2018 (f.d.107), însă la dosar lipsesc date privind recepționarea acesteia.

Totodată, intervenientul accesoriu Natalia Ohrimenco în baza cererii sale date cu 17 septembrie 2018, a făcut cunoștință cu materialele dosarului civil la 24 septembrie 2018 (f.d. 110-111).

Astfel, recursul declarat la data de 03 octombrie 2018 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 23 octombrie 2018, în adresa intimatului Pretura sectorului Botanica, mun. Chișinău, a fost expediată copia recursului declarat de Natalia Ohrimenco și Natalia Ohrimenco cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

În conformitate cu art. 439 alin.(2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Natalia Ohrimenco și Natalia Ohrimenco, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit.a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Natalia Ohrimenco și Ohrimenco Natalia Alexandr, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursurile declarate nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile

trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Ohrimenco Natalia și Ohrimenco Natalia Alexandr, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ohrimenco Natalia și Ohrimenco Natalia Alexandr, ca inadmisibil.

În conformitate cu art.art. 270, 433 lit.a), 440 alin.(1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ohrimenco Natalia și Ohrimenco Natalia Alexandr.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh